

Dochter vermist

Anna Jansson

Dochter vermist

Jaren geleden verdween Vera, de dochter van rechercheur Bark. Dan verdwijnt er weer een vrouw, en ze lijkt heel erg op Vera.

Vertaald door Yvonne Luijten-van de Straat

ISBN 978-90-492-0735-9
ISBN 978-94-023-2662-8 (e-book)
ISBN 978-90-528-6886-8 (audio)
NUR 330

Oorspronkelijke titel: *Dotter saknad*
Vertaling: Yvonne Luijten-van de Straat
Omslagontwerp: Johannes Wiebel – Punchdesign
Omslagbeeld: © Adobe Stock and photocase.de
Zetwerk: Mat-Zet bv

© 2019 Anna Jansson
© 2025 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

Het was Goede Vrijdag. De lente was laat dit jaar. Het ijs lag nog steeds in grote afgebroken platen op het donkere water. Rechercheur Kristoffer Bark had zijn Camry bij de camping van Hampetorp geparkeerd en wandelde in de richting van het natuurreservaat. De veerboot vanaf Vinön naderde de aanlegplaats voor hem. Hij zette zijn hand boven zijn ogen tegen het zonlicht en voelde ze tranen.

Vijf jaar lang zwierf hij al langs de oever van het Hjälmarmeer. Tientallen kilometers, op zoek naar iets wat hem zou kunnen helpen begrijpen wat er met zijn dochter was gebeurd. Het politieonderzoek was stopgezet, hoewel Kristoffer er alles aan had gedaan om dat te voorkomen. Zelf was hij van deur tot deur gegaan tot hij iedere bewoner had gesproken die haar redelijkerwijs gezien zou kunnen hebben. Hij had elk spoor gevolgd, elke waarneming. Hij had de booteigenaren proberen te lokaliseren die tijdens die Goede Vrijdag van vijf jaar geleden op het meer waren geweest. Hij had iedereen gesproken die toen in de omgeving aanwezig was.

De politie had de windrichting berekend en was met speurhonden het water op gegaan. Zonder resultaat. Het meer was troebel, maar ondiep. Ze hadden zelfs in het middelste gedeelte van het Hjälmarmeer gedregd. Vrijwilligers hadden meegeholpen. De mensen van de burgerwacht hadden alles gedaan wat ze konden. Toen zij waren gestopt met zoeken, had Kristoffer hulp gezocht bij de organisatie Missing People.

Inmiddels had iedereen het opgegeven, iedereen behalve hijzelf en Börje Hansson. De gepensioneerde collega die het onderzoek naar Vera's vermissing had geleid, woonde zelf in Hampetorp, het vissersdorpje dat zo'n dertig kilometer van Örebro lag. Börje vergezelde Kristoffer zo nu en dan tijdens zijn wandeltochten langs het meer. Maar niet vandaag, op de dag dat Vera precies vijf jaar verdwenen was. Niet op Goede Vrijdag.

Het onderzoek was na twee jaar stopgezet, toen Börje met pensioen ging. De meesten gingen er waarschijnlijk van uit dat Vera was verdronken, net als Matilda die in dezelfde boot had gezeten. Kristoffer kon dat idee niet accepteren zolang er geen bewijs voor was. Als je je hele volwassen leven met zware misdrijven hebt gewerkt, dan zie je al snel andere scenario's voor je. Kristoffer wilde alle mogelijkheden openhouden, alle behalve één. Tijdens het onderzoek had Börje aan Kristoffer gevraagd of hij dacht dat het om zelfmoord kon gaan. Op die vraag had hij zonder aarzeling 'nee' geantwoord. Vera had alles om voor te leven, misschien verwachtte ze zelfs een liefdesbaby. Pas als hij haar levenloze lichaam met eigen ogen zag, zou hij haar dood als een feit accepteren. Maar niet zolang er ook maar een microscopisch kleine kans bestond dat ze nog in leven was. Zijn dochter had een sterke overlevingsdrang. Ze was twee maanden te vroeg geboren en had een longontsteking met complicaties en een gescheurde blindedarm overleefd. Vera hield van het leven. Er was geen reden om aan te nemen dat ze het vrijwillig zou verlaten. Niet op haar eigen vrijgezellenfeestje op Witte Donderdag met een kostbare bruiloft op Paaszaterdag in het vooruitzicht. Veel wees erop dat het een verdrinkingsongeval was. Maar waar was haar lichaam dan?

Uiteraard had hij ook andere mogelijkheden overwogen. Vera had zelf kunnen besluiten te verdwijnen en te vluchten voor haar bruiloft als zij en Rasmus ruzie hadden gekregen. Maar dat had Rasmus ontkend. Of misschien was ze wel ontvoerd door een bekende of door een onbekende of door een groep. Maar er was geen kidnapper geweest die van zich had laten horen en er was niet om losgeld gevraagd. Kristoffer had iedereen gesproken die Vera kende, op basis van haar contacten in haar mobiel en op haar computer, en in het oude adresboekje dat hij onderop in haar bureaula had gevonden. Hij had gesproken met klasgenoten, leraren en de meiden met wie ze voetbalde. Maar elk spoor stopte bij die nacht van Goede Vrijdag vijf jaar geleden.

In de loop van de tijd werd Kristoffer heen en weer geslingerd

tussen de mogelijkheid dat ze was verdrongen en de mogelijkheid dat iemand haar had gered en vervolgens ontvoerd. Nu hij voor het vijfde jaar op rij door het gebied zwierf en de bewoners rond het meer lastigviel met zijn vragen, zag hij hoe zat ze het waren. Maar hij moest weten of iemand nog iets nieuws te binnen was geschoten. Ze dachten natuurlijk dat hij gek was geworden. Hij heeft gehoord dat hij 'die getikte politieman' werd genoemd, en misschien was hij dat ook wel geworden: gek van verdriet. Tijdens die wandeltochten langs het meer liet hij zich helemaal gaan. Ze hebben hem horen schreeuwen van woede en hem een onbekende vijand zien schoppen en slaan tot hij huilend op de grond in elkaar zakte. Die uitlaatklep had hij nodig om zelf niet ten onder te gaan.

Ijskoude windvlagen vanaf het meer beten in zijn wangen en oren. Kristoffer voelde de kou onder zijn jas kruipen, door zijn kleren heen tot op zijn blote huid. Hij verhoogde het tempo en begon te joggen om warm te blijven. Een watervogel krijste boven zijn hoofd en maakte een wijde bocht boven de rietpluimen voordat hij over het meer wegvloog. De wind stak op.

Als hij zijn ogen sloot kon hij Vera nog altijd voor zich zien. Haar levendige grijsblauwe ogen met donkere wimpers en wenkbrauwen. Haar brede, lachende mond. Haar schouderlange blonde haar droeg ze meestal in een knotje of paardenstaart. Ze had haar hele jeugd gevoetbald en hij bracht de meiden vaak naar hun wedstrijden, waar hij haar stuiterende knotje over het veld volgde. Hij heeft ze giechelend geheimen tegen elkaar horen fluisteren op de achterbank, ze zien juichen van vreugde en mokken na een ruzie.

Vera was twintig geweest toen ze verdween. Veel te jong om te trouwen. Dat is waar hun laatste ruzie ook over ging. *Het is volstrekt belachelijk om je levenspartner te kiezen op een leeftijd dat je overloopt van hormonen, onervaren bent en niet kunt wachten tot je het huis uit kunt.* Hij had zowel haar een uitbrander gegeven als Rasmus, die zeven jaar ouder was. Hij had gezegd dat ze de tijd moesten nemen om er beter over na te denken. Rasmus was knalrood geweest

van ingehouden irritatie, maar had Vera voor hen beiden laten spreken.

En jij dan, papa? Jij was zelf toch ook jong toen je trouwde, en vijftientig toen ik geboren werd.

En hij had gereageerd met: *Ja, en zie hoe dat is gegaan! Ik was veel te jong om vader te worden. Je bent toch niet zwanger, hè?*

Je hoeft niet per se te trouwen omdat je zwanger bent, hoor, had ze met een lachje geantwoord, zijn directe vraag ontwijkend. Misschien zou hij het antwoord nooit te weten komen. Rasmus wist het ook niet. Ze had niet tegen hem gezegd dat ze zwanger zou zijn. Ze had geen afspraak gepland staan bij de verloskundigenpraktijk. Ongeveer een jaar na de verdwijning had Rasmus een nieuwe vriendin. Hij had een baan gekregen in Londen bij een bedrijf dat zich bezighield met de werving van verkopers en hij leek het daar naar zijn zin te hebben.

Kristoffer bleef staan en verwarmde zijn gezicht met zijn handen. De tranen prikten in zijn ogen. Het was lastig te bepalen of de pijn in zijn buik van het joggen kwam of dat het de bekende steek in zijn middenrif was die hij altijd voelde als hij aan Vera dacht. Voor de zoveelste keer dacht Kristoffer terug aan wat er die nacht van Witte Donderdag vijf jaar geleden was gebeurd.

Het noodlottige vrijgezellenfeest was op de avond van Witte Donderdag begonnen en op Goede Vrijdag in een ramp geëindigd. Vera's beste vriendin Matilda had geregeld dat ze het in het huisje van haar opa en oma in Hampetorp konden vieren. Sven en Rita hadden een ander huisje gehuurd voor die nacht. Kristoffer kende hen van al die jaren dat hij Vera naar Matilda had gebracht, die in de vakanties vaak bij haar opa en oma was. Het vrijgezellenfeest voor Vera was in de stad begonnen, met alleen maar meiden. Daarna waren ze naar Hampetorp gegaan en later sloten Rasmus en zijn vrienden zich bij hen aan. De feestgangers waren de hele avond en nacht samen in het huisje geweest. Volgens hun vrienden was de sfeer vrolijk en opgewekt.

Vera en Rasmus waren aan het dansen toen Vera in een plotselinge opwelling naar buiten was gerend en bij de jachthaven in een rubberbootje met buitenboordmotor was gesprongen. Matilda had geprobeerd haar tegen te houden en toen dat niet lukte, was ze meegegaan in de boot. Rasmus en een paar van zijn vrienden hadden hen gezien en waren een stukje achter hen aan gegaan, maar ze waren te bezopen om hen in te kunnen halen. Op vrijdagochtend was Sven, zonder te weten wat er op het feest was gebeurd, met zijn boot het water op gegaan. Hij en Börje hadden netten uitgezet, maar Börje had geen zin gehad om mee te gaan om ze weer binnen te halen. Sven was degene die het omgeslagen rubberbootje en het levenloze lichaam van zijn kleindochter Matilda in het water had gevonden. Als een slapende engel met golvend, roestbruin haar was ze uit het water omhooggetild.

Kristoffer had eerst gedacht dat haar hoofd bloedde, maar uiteindelijk was haar lichaam ongedeerd. Volgens het rapport van de lijkschouwer had ze een alcoholpromillage van 2,1 en was verdrinking de doodsoorzaak. De watertemperatuur was vijf graden geweest. Volgens de aanwezigen was Vera net zo dronken geweest als haar vriendin. Degenen die het heksenbrouwsel hadden overleefd, hadden toegegeven dat ze mixdrankjes hadden gemaakt van Hallands Fläder, goedkope wodka, Jägermeister en wat er nog over was in een stoffige fles perenlikeur. Er waren geen andere drugs aangetroffen.

Kristoffer haalde diep adem voordat hij verder liep over het pad naar het huis waar vijf jaar geleden het vrijgezellenfeest had plaatsgevonden. Hij was sindsdien twee keer bij Sven en Rita thuis geweest. De eerste keer was op de ochtend van Goede Vrijdag, toen hij het bericht had gekregen dat Vera en Matilda vermist waren, en de tweede keer toen hij een paar jaar later samen met Börje was uitgenodigd om koffie te komen drinken.

Het huis van Sven en Rita was rood met een witte veranda, de tuin goed bijgehouden met sierstruiken, betegelde paadjes en een kleine

vijver. Aan de rozenboog op de oprit waren kale, stekelige takken het enige dat nog over was van de weelderige, rode klimrozen van de herfst. Kristoffer dacht beweging te zien achter een dun gordijn. Misschien waren ze thuis. De keren dat Rita in de tuin was, had ze gedaan alsof ze Kristoffer niet had gezien en was ze snel naar binnen gegaan om niet met hem te hoeven praten. Dat was het effect dat hij na verloop van tijd op zijn omgeving had. Mensen ontweken hem en zijn verdriet, alsof het iets zeer besmettelijks was. Sven en Rita hadden hun eigen verdriet om hun kleindochter Matilda. Zij vonden waarschijnlijk, net als de ouders van Matilda, dat Vera schuldig was aan haar dood. Maar ze gedroegen zich alsnog netjes en groetten hem als hij het initiatief nam.

Kristoffer liep verder over het onverharde pad. In het huis naast dat van Sven en Rita had Hedda, een gepensioneerde lerares, tot een paar jaar geleden gewoond. Het was een mooi huisje met witte veranda en volledig uitzicht op het meer. Toen Vera verdween, was Hedda net teruggekomen uit het ziekenhuis nadat ze haar heup had gebroken. Haar kleindochter Denise had een tijdje voor haar gezorgd en het huisje later geërfd toen Hedda was overleden.

Kristoffer bleef even staan kijken. Er stond een wat oudere, beige Golf op de oprit. Het huisje had een verfbeurt nodig aan de zeekant en het trappetje moest gemaakt worden. Er lag een gele kano tegen de zijkant van het huis. Op het trappetje lag een riem en er stond een etensbak op de onderste trede. Denise had ofwel een hond, of het was een goedkope investering tegen inbrekers. Volgens zijn collega's van de buitendienst hielden sommige inbrekers lijstjes bij van waar er honden waren, aangezien die afschrikwekkender zouden zijn dan een alarmsysteem.

Kristoffer liep verder in de richting van de veerhaven. De Vinöveerboot was aangemeerd en een tiental auto's verliet het schip. Hij liep over het geasfalteerde terrein langs de openbare toiletten naar het strand achter het gesloten ijskraampje en liep een stuk door in de richting van het natuurreservaat. De grond was zachter geworden

sinds de laatste keer dat hij hier was. Het was nat en hij wilde dat hij laarzen had aangedaan toen hij zijn sokken vochtig voelde worden in zijn lage schoenen. Het was een privé zandstrandje omgeven door rietkragen, een paar honderd meter van de steiger waar Vera het rubberbootje had meegenomen. Achter hem stond een vervallen huisje en een aantal opslagschuurtjes in nog slechtere staat. Hij liep nog een stukje verder en bleef toen staan. Er lag iets half verborgen in het zand achter een witte vogelveer. Het ving het zonlicht en het glansde dof. Hij ging op zijn hurken zitten en raakte het voorwerp aan. Zijn handen trilden van kou en opwindning. Hij keek naar de haarspeld van schilferig zilverkleurig metaal met matte kunststof parels in de vorm van een vogel. Zijn handen beefden toen hij hem opraapte, in zijn zak stopte en de omgeving met zijn ogen scande. Vera had zo'n haarspeld gehad. Kristoffer groef met zijn blote handen in het harde, ijskoude zand op zoek naar meer. Had ze de haarspeld in gehad, de nacht dat ze verdween? Hij wist het niet zeker. Ze hadden haar verkleed in een jurk en sluier. En waar zet je een sluier mee vast? Een haarspeld.

Kristoffer had een Facebookgroep gemaakt voor Vera's vrienden, degenen die nog de moeite namen om zijn vragen te beantwoorden. Hij moest weten of ze de haarspeld droeg toen ze verdween. Tegelijkertijd besepte hij dat hij waanzinnig bezig was. Zijn collega's zouden hem niet serieus nemen als hij over zijn vondst zou vertellen. Hij had al zo veel voorwerpen verzameld tijdens zijn zwerftochten. Dingen die van cruciaal belang konden zijn of gewoon ronduit rot-zooi waren, zoals verloren schoenen, lippenstift, een spiegel, een kapotte bh, een bikinibroekje waarvan de synthetische stof compleet verweerd was en een kapotte petfles van Vera's favoriete merk sinaasappelsap.

Kristoffer bleef graven tot zijn handen verdoofd raakten van de kou. Het was harder gaan waaien. Zoals dat vaak gebeurde op het Hjälmarmeer was de wind in rap tempo toegenomen en sloegen de golven steeds verder het strand op, waar hij gehurkt zat. Het riet

boog zich ritselend en fluisterend in de wind. De onmacht die hij voelde over het feit dat hij niet wist wat Vera was overkomen dreigde hem te verstikken. Hij stond op en schreeuwde naar de storm en de golven.

‘Ik zal je vinden, Vera!’

Denise Groth was de hond aan het uitlaten op de ochtend van Goede Vrijdag. Er stond een harde wind en er waren woeste golven op het Hjälmarmeer. Ze bleef staan en luisterde even. Er klonk een menselijk geluid door in de storm en ze vroeg zich af of er iemand in gevaar was. Het was geen duidelijke roep om hulp, maar eerder een woevende brul, een krachtige mannenstem. Ze was niet zo dapper aangelegd, maar nu ze haar hond bij zich had, durfde ze dichterbij te komen. Ze volgde het pad naar het strand toe en luisterde gespannen naar het geluid dat langzaam wegstierf en ten slotte verstomde. Ineens klonk er geritsel in het riet aan de oever van het meer. De hond gromde zachtjes en blafte toen er een sterk gebouwde man van in de vijftig op haar afkwam. Hij was zeker ruim een meter negentig en keek haar aan alsof hij een spook zag. Zijn donkerblonde krullen bedekten een deel van zijn gezicht toen de wind het naar voren blies. Zijn grijsblauwe blik was tegelijkertijd wild en bedroefd, zijn oren en wangen rood van de kou. Ze herkende hem. Hij zou haar ook moeten herkennen, aangezien ze bij de zoektocht naar zijn dochter was geweest. Maar in plaats van te groeten week hij abrupt en met agressieve passen uit naar rechts toen hij de hond opmerkte. Ze kon zien dat hij van streek was.

‘Is er iets gebeurd? Is er iemand in gevaar?’ riep ze hem na, maar haar heldere stem ging verloren in de wind en het bulderen van de golven die op het land sloegen. Hij gaf geen antwoord, draaide zich niet eens om. Kristoffer Bark zocht nog steeds naar zijn verdwenen dochter. Vera heette ze. Hij was de politieagent die zijn zoektocht nooit opgaf, die nooit stopte met vragen stellen. Hij was een paar keer bij haar oma’s huisje geweest, ook toen die nog leefde, twee jaar geleden. Hij had toen vragen gesteld en was kalm en beheerst overgekomen, maar toch hadden die vragen haar uiteindelijk hoofdpijn bezorgd. Nu kwam hij over als een razend beest.

‘Gelukkig heb ik jou, Saba.’ Denise vlocht haar vingers in de licht roestrode vacht van haar labrador en keerde terug naar het huisje dat ze van haar oma had geërfd, en waar ze als kind elke zomer had doorgebracht. Nadat het erfenisgeschil met haar zus Isabell zo’n twee jaar geleden was opgelost, had Denise het huisje overgenomen. Er was geen testament en Hedda’s zoon, die niet langer in leven was, was alleen de vader van Denise en haar tweelingzus die al op vijfjarige leeftijd was overleden. Isabell had een andere vader. Hedda had de zussen altijd hetzelfde behandeld en had misschien gewild dat ze na haar dood gelijk zouden erven. Maar aangezien er niets was vastgelegd, werd de hele erfenis volgens de wet toegewezen aan Denise. Er waren momenten dat ze zich daar schuldig over voelde en haar relatie met Isabell was nog altijd gespannen. Ze voelde zich een beetje eenzaam, maar Albert zou met Pasen langskomen. Drie dagen lang zouden ze alle tijd voor elkaar hebben. Ze verlangde ontzettend naar hem. Misschien was dat wel het geheim van een gepassioneerde relatie: dat je de tijd had om naar elkaar te verlangen. Albert werkte doordeweeks in Finland bij een bedrijf dat zijn kennis van logistiek nodig had. Hij had een appartementje in het centrum van Örebro, dat hij overwoog op te zeggen om samen in haar huisje te gaan samenwonen. Börje, zijn oude vader die een gepensioneerde politieagent was, woonde ook in Hampetorp. Haar relatie met Albert was nog zo pril dat ze het zijn vader nog niet hadden verteld.

Denise bleef staan en brak een verdorde zaadstengel langs het pad af. Ze hield de uitgedroogde plant tegen de grijzende lucht en keek ernaar. Hij was mooi in zijn eenvoud, als je de verwelkte bladeren zou verwijderen en alleen de zaaddozen overhield. Als textieldesigner kon ze werken waar ze wilde om de schetsen voor haar patronen te maken. Dat ze haar kleine appartement in Stockholm kon verlaten om tijdens de lente en zomer in het huisje van haar oma te wonen, was een geweldige kans voor haar om materiaal te verzamelen. Als ze het huisje zou opknappen, zou ze haar studio in Stockholm misschien kunnen verkopen en permanent hier kunnen gaan wonen.

Denise had Albert ontmoet bij een Driekoningenbal in het kasteel van Örebro, ruim drie maanden geleden. Er was toen een sneeuwstorm en chaos in het treinverkeer. Maar het was haar toch gelukt om van Stockholm naar Örebro te gaan om een oude klasgenoot, Jennie, op te zoeken met wie ze via Facebook weer in contact was gekomen. Ze waren samen naar het bal gegaan. Het was een magische Driekoningenavond geweest. De weg naar de binnenplaats van het kasteel werd verlicht door toortsen die in het zwarte water van de slotgracht werden weerspiegeld. Binnen brandden er fakkels en haardvuren. De balzaal was te bereiken via een glanzend geslepen stenen trap uit de vijftiende eeuw. Denise had net haar jas opgehangen toen Albert haar ten dans vroeg. Hij was echt veranderd sinds ze elkaar twee jaar geleden voor het laatst hadden gezien op midzomerevond. Hij zag er erg goed uit in zijn perfect zittende smoking. Zijn donkere haar was kortgeknipt en hij had een baard laten staan. Zijn ogen stonden, zoals ze zich nog kon herinneren van hun kindertijd, net een tikje scheel, maar dat was wel charmant. Hij had een rechte neus, een uitgesproken kin en zijn mond was een brede glimlach. Wat ze altijd leuk aan Albert had gevonden was zijn droge, soms een beetje zwarte humor.

Albert liet haar de hele avond niet los met zijn blik en zijn kus op de dansvloer was veelbelovend. Ze kreeg complimentjes voor haar rode jurk, haar elegant opgestoken haar en later in de hotelkamer voor haar mooie ondergoed van korenbloemblauwe zijde. Toen ze vertelde dat ze dat zelf had gemaakt, had hij haar ondergoed met een plagerig lachje extra nauwkeurig van alle kanten bekeken en gevraagd of hij de zomen aan de binnenkant mocht zien om te kijken of die netjes waren gedaan. Daarna gebeurde alles waar ze tijdens het dansen over had gefantaseerd. Zij was aangenaam dronken. Hij een fantastische minnaar.

Jennie was natuurlijk wel boos dat Denise de hele avond niet met haar was geweest en ook niet bij haar was blijven slapen zoals ze hadden afgesproken. Het ergste was de hond. Denise had Saba bij

Jennie achtergelaten zonder iets van zich te laten horen. Ze voelde zich schuldig, maar wat had ze dan moeten doen? Ze was op slag verliefd en alles om zich heen vergeten.

Ze brachten twee dagen door in een tweepersoonsbed in Stora Hotellet, twee hele dagen waarin ze de hotelkamer alleen verlieten om 's avonds wat te gaan eten. Het hotel was elegant en had een rijke geschiedenis vol geheimen. Er werd gefluisterd over een geheime gang die vanuit het kasteel liep, een donkere tunnel onder het water van Svartån. Albert probeerde haar bang te maken met de legende over de Witte Dame.

Wie was zij?

Een ongelukkige vrouw die tegen haar wil werd uitgehuwelijkt. Toen het huwelijksfeest ten einde liep, ging ze alvast naar de hotelkamer. De gasten dachten dat ze zich klaar zou gaan maken voor de nacht, maar zij had een ander plan. Om aan de huwelijksnacht te ontkomen waarin ze het huwelijk zou moeten bezegelen met een man die ze verachtte, pleegde ze zelfmoord. Toen de dronken echtgenoot de kamer binnenkwam, zag hij zijn bruid dood aan het traliewerk van de kachel hangen.

Hou op! Denise moest ineens aan Vera denken, die nooit bruid was geworden. Ze zag haar gezicht voor zich bij het verhaal van Albert.

Als je een koude windvlaag tegen je gezicht voelt als het licht uit is, dan is dat haar adem. Als je een druk op je borst voelt en wakker wordt van schrik, dan is zij het die jou in het matras drukt van woede omdat de dood de enige uitweg was. Als je 's morgens in de spiegel kijkt, zie je misschien wel blauwe plekken in je hals.

Hou op, je maakt me bang.

Ik zal je tegen alle boze geesten en schurken beschermen als je belooft voor altijd de mijne te zijn.

Ze moest lachen, maar hij was serieus. Ik meen het. Ik heb degene van wie ik hield al een keer verloren. Dat wil ik nooit meer meemaken. Dat zou ik niet aankunnen.

Waarom verliet ze je?

Daar wil ik het er niet over hebben. Maar ik moet weten of dit echt is. Of we nu een stel zijn.

Ja, dat zijn we.

Ze meende het echt toen ze het zei, maar later had de twijfel toegeslagen. Zoals altijd als ze iets belangrijks had besloten. Waarom ik? Wat ziet hij in mij? Hoelang zal dit goedgaan?

Toen Denise thuis was, liet ze een warm bad vollopen in de oude badkuip die op versleten leeuwenpoten balanceerde. De gouden verf was een beetje afgebladderd, waaronder bruine roestplekken tevoorschijn kwamen. De badkamer was uit de jaren zeventig en had een mozaïekvloer in blauwe tinten en het badkamerbehang was oranje met bruine medaillons. Hij moest gerenoveerd worden en daar was een lening voor nodig. Ze leefde nu al op de ondergrens en nog een lening zou riskant zijn als de rente zou stijgen. De huur in Stockholm moest ook betaald worden. De onroerendezaakbelasting kwam op bijna achtduizend kronen per jaar. Die hoge belastbare waarde kwam alleen door het uitzicht op het meer. Het huis was vreselijk ouderwets, maar het was wel van haar. Ze wilde Albert niet om geld vragen, want dan zou hij misschien vinden dat hij mede-eigenaar was. Het moest allemaal niet te snel gaan. Ze had tijd nodig om aan het idee te wennen dat ze zouden gaan samenwonen.

Denise realiseerde zich dat ze haar buurman Sven misschien wel kon vragen of hij een idee had hoeveel het ongeveer zou kosten om de belangrijkste dingen in de badkamer te laten doen. Rita had gezegd dat haar man erg handig was. Hij was een gepensioneerd ambachtsman die nu doelloos en rusteloos was, tenzij hij met de boot weg was. Met een rilling moest Denise denken aan het verschrikkelijke dat hun kleindochter Matilda was overkomen. Sven en Rita waren nooit meer dezelfde geweest sinds zij tijdens Vera's vrijgezellenfeest was verdronken. Vroeger organiseerden ze altijd feesten, maar nu waren ze nogal op zichzelf.

Denise liep de slaapkamer in, kleepte zich uit en trok haar badjas aan. Saba wilde spelen en ging ervandoor met haar sok in haar bek. Zo raakte Denise sokken kwijt. Ze had even geen zin om met de hond te spelen. In plaats daarvan liep ze de badkamer in, hing haar badjas op en gleed in het warme water. Ze moest denken aan die getikte Kristoffer Bark die ze op het strand was tegengekomen. Het verontrustte haar. Het was jaren geleden dat zijn dochter Vera verdronken was verklaard en hij stond daar tegen de storm te brullen alsof het nog maar net was gebeurd. Ging het dan nooit over? Bestaat er verdriet dat je nooit meer loslaat? Waarschijnlijk wel. Hoewel het al zo lang geleden was, konden gedachten aan haar tweelingzusje haar nog steeds verlammen.

Denise duwde de gedachten aan Kristoffer Bark weg en dacht aan het eten voor vanavond. Wat at je op Goede Vrijdag? Als ze het haar oma Hedda zou hebben gevraagd, had zij gepocheerde zalm gezegd. Op Goede Vrijdag wordt er traditioneel geen vlees gegeten en met Pasen hetzelfde als met kerst en midzomeravond: haring en aardappel – wat daar dan ook voor feestelijks aan is – en verder lamsvlees of ham. Kerstham, midzomerham, paasham. Denise werd licht misselijk bij de gedachte aan eten. De afgelopen paar weken was ze vermoeider geweest dan anders en had ze moeite gehad haar ontbijt naar binnen te krijgen. Drie maanden geleden was ze weer begonnen met de minipil en sindsdien was ze niet meer ongesteld geworden. Er was een vermoeden ontstaan en gisteren, toen ze in de stad was, had ze een zwangerschapstest gekocht.

Nu ze in bad lag begon ze terug te rekenen. Ze hadden het alleen tijdens het weekend van Driekoningen onveilig gedaan. Er zijn mensen die jarenlang moeite doen om kinderen te krijgen. Hoe groot was de kans dat zij zwanger zou zijn geworden? Ze ging met haar hand over haar buik. Haar geweten begon aan haar te knagen. Ze had alcohol gedronken, niet zomaar een glaasje, maar een halve fles of meer per keer. Misschien had het de baby wel geschaad. Hoe zou zij voor een kind kunnen zorgen? Het was een enorme verantwoor-

delijkheid voor nieuwe ouders om van de kraamafdeling naar huis te worden gestuurd met een bundeltje zonder gebruiksaanwijzing. Je moest het voor elkaar zien te krijgen om 's nachts wakker te worden om luiers te verschonen en... ze verzorgen totdat ze volwassen waren. Ze wist niet of ze haar werk in Stockholm als textieldesigner zou kunnen behouden. Hoe moest dat dan? Als ze werkloos was? Ze wist dat haar positie onzekerder was geworden nadat het textielbedrijf was gefuseerd met een ander bedrijf in Småland. Kwaliteit was niet meer zo belangrijk. Nu ging het om winstgevendheid, het aanvoelen van de markt en producten aan de man brengen. Het was belangrijk om snel en inventief te zijn. De stoffenpatronen die ze maakte, moesten een verkoopsucces worden.

Denise zeepte haar lange blonde haren in met shampoo en spoelde het snel uit met de handdouche. Ze was te rusteloos om in bad te blijven liggen. Ze moest de test gaan doen zodat ze het zou weten. Voordat ze Albert vanavond van de trein haalde, moest ze weten of ze zwanger was.

Ze waren nog maar drie maanden samen, maar ze had het gevoel dat ze hem door en door kende, omdat ze vroeger veel samen hadden gespeeld. Maar er was natuurlijk een hoop dat ze niet wist over zijn tienertijd en over Maria, de vrouw die later zijn hart had gebroken. Denise was verliefd op hem, dus zij interpreteerde alles in zijn voordeel. Albert werkte veel om een stabiele financiële basis te creëren. Hij belde haar vaak om te vragen wat ze aan het doen was en met wie ze afsprak. Was dat uit interesse of controlebehoefte? Nee, dat was niet eerlijk. Hij hield van haar en wilde aan een gezamenlijke toekomst bouwen. Ze was negenentwintig jaar oud. De hoogste tijd om aan kinderen te beginnen. Albert was een fantastische partner. Hij zou een goede vader zijn. Wilde hij kinderen? Ze dacht van wel. Hij lachte vaak naar kinderen en praatte tegen ze, maakte grapjes. Dat had ze al meerdere keren gezien. Maar ze hadden het er nooit over gehad.

Denise stapte uit bad en haalde de zwangerschapstest uit de bad-

kamerkast tevoorschijn. Ze haalde hem uit zijn verpakking en las de gebruiksaanwijzing nauwkeurig. Toen ging ze op de wc zitten en liet de stralen op het teststaafje terechtkomen.

Het centrum van Tybble was niet bepaald drukbezocht op een Goede Vrijdag. Kristoffer Bark parkeerde bij de bakstenen gevel van de gesloten ICA-winkel die ooit een uitgesproken ecologisch profiel had. Hij was tot de laatste dag een trouwe klant geweest, tot de eigenaar gedwongen werd de strijd op te geven tegen de ICA Maxi die zich in de buurt had gevestigd.

Maar Tybble, dat een paar kilometer buiten Örebro lag, hield dapper vol. Tussen de rijtjeshuizen van drie verdiepingen waren speeltuintjes, afvalinzamelpunten en veel te weinig parkeerplaatsen. Elke avond vond er een soort stoelendans plaats wanneer iedereen voor een plekje streed en er altijd iemand zonder kwam te zitten. Er waren twee kappers, een goed restaurant en een charmant bakkerijtje dat gerund werd door een jonge vrouw. Haar taarten en gebakjes waren ware kunstwerken en het brood behoorde tot het lekkerste dat Kristoffer ooit had gegeten.

Het was gaan motregen. Kristoffer deed de auto op slot en liep in de richting van zijn appartement aan de Drakenbergsgatan. Een verouderd driekamerappartement op de derde verdieping zonder lift. Hij stond nog steeds in het krijt bij de collega's die hem hadden geholpen met het naar boven tillen van zijn meubels toen hij van Ella was gescheiden en hier met Vera ging wonen toen ze twaalf was. Het was bedoeld als een tijdelijke oplossing, maar dertien jaar later woonde hij er nog steeds. Je maakt plannen, maar dingen lopen toch altijd anders dan verwacht. Hij nam het pad van de minste weerstand, omdat hij de energie niet had om een nieuwe weg in te slaan, aangezien zijn werk als inspecteur alles opeiste.

Hij keek omhoog, liet de zachte regen zijn gezicht verkoelen en nam vervolgens zijn omgeving in zich op. De nutteloze brug boven de Rudbecksgatan verbaasde hem altijd weer. Die stond symbool voor wat hij zojuist had geconstateerd: dat dingen niet gaan zoals

gepland. In alle jaren dat hij in deze buurt had gewoond, had hij nog nooit iemand de tweeënzeventig traptreden op en af zien gaan om aan de andere kant van de weg te komen, aangezien je de weg ook gewoon recht over kon steken. Hij begreep niet hoe ze hadden bedacht dat mensen met kinderwagens, fietsen en rollators daar overheen zouden kunnen komen. Misschien zou de constructie gebruikt kunnen worden als outdoor gym voor mensen die van step-oefeningen hielden.

Het rook naar koffie en sigarettenrook in het trappenhuis. Er had iemand een poster opgehangen over buurtpreventie tegen mishandeling. ZORG VOOR ELKAAR EN DURF TE VRAGEN. Toen Kristoffer zich tussen twee kinderwagens door had weten te wurmen, liep hij snel de trappen op en deed zijn voordeur open.

De stilte sloeg hem beschuldigend tegemoet. *Je bent alleen omdat niemand het meer met je uithoudt.* Zonder zijn natte schoenen uit te doen, liep hij de woonkamer in en pakte de afstandsbediening om de tv aan te zetten. Het nieuws ging over een verpleeghuis in Solna, begreep hij toen hij de Friends Arena op de achtergrond zag. Een verslaggever verzorgde het commentaar bij de beelden.

‘De onbekende man die de gesloten psychiatrische afdeling wist binnen te dringen, droeg een witte jas en een gestolen toegangspasje. Hij werd door een schoonmaakster betrapt in het archief waar de patiëntendossiers bewaard worden. Een van die dossiers is gestolen. De man wist het gebouw uit te vluchten voordat de politie ter plaatse was.’

Daarna volgde een onsamenhangend studiodebat waar iedereen door elkaar heen praatte en niemand elkaar liet uitpraten. Wat er verder nog op tv was, kon zelfs de levenslustigste persoon tot zelfmoord drijven. Een filosofisch programma over de dood, de lijdensweg van Christus naar Golgotha en ‘De deurwaarder op bezoek’. Ongelooflijk dat er programma’s werden gemaakt over beslaglegging waarin het lijden en de schaamte van mensen werden uitgebuit ter vermaak van anderen. Kristoffer deed de tv uit en zette zijn computer aan om muziek te luisteren. Hij koos voor de favoriete liedjes

van Vera, een playlist die ze hem het jaar voordat ze verdween als kerstcadeau had gegeven. ‘Blurred Lines’, ‘When I Was Your Man’, ‘Wake Me Up’.

Kristoffer liep naar Vera’s kamer, waar niks was veranderd sinds ze was begonnen met inpakken om te gaan samenwonen met Rasmus. Er stonden nog een paar goedgevulde verhuisdozen op zolder. Alles was in de tijd stil blijven staan. Het brede bed stond er nog met het witte beddengoed en een hele stapel kussens in allerlei kleuren en vormen. Het bureau was onaangeroerd sinds ze daar voor het laatst op de computer had gezeten, en haar gitaar stond in de hoek tegen de muur. Een troubadour uit Hampetorp die bevriend was met Rasmus, had Vera akkoorden leren spelen. Hij had haar een poster gegeven van een optreden in Brunnsparken in Örebro. Hij heette Sonny en stond zelf niet op de poster. Alleen zijn naam stond helemaal onderaan tussen die van de andere artiesten uit het voorprogramma van de hoofdact: Kent. De poster hing nog steeds aan de binnenkant van haar kastdeur. Vera had de droom gehad om singer-songwriter te worden. Tijdens haar jeugd had ze zangles gehad en op de middelbare school mocht ze solo zingen bij de schoolafsluiting. Toen was zelfs Ella emotioneel geworden.

Kristoffer verliet Vera’s kamer. Hij stak de kaars in de messing kandelaar op de keukentafel aan, zoals hij elke avond deed om zijn gedachten te verzamelen en zijn dochter te gedenken. Het was nu vijf helse jaren geleden sinds die noodlottige nacht waarop ze was verdwenen en hij miste haar elke minuut van de dag.

Het regende, maar hij zette toch het raam op een kier, zakte op een stoel aan tafel en staarde in de kaarsvlam. Hij had haar vaak gesmeekt om hem een teken te geven, of ze nu nog in leven was of aan gene zijde. En soms had ze dat ook gedaan. De aktetas die hij in de hal had gezet, kon op onverklaarbare wijze ineens op de keukentafel liggen. Zijn schoen was een keer in de prullenbak in de badkamer terechtgekomen en Vera had hem een keer geplaagd door een knoop te leggen in het dunne donkergroene lange gordijn in de woonka-

mer. Dat had hij natuurlijk nooit tegen iemand verteld. Ze zouden denken dat hij gek was.

Blaas het kaarsje uit zodat ik weet dat je er bent, zei hij in gedachten tegen Vera. Maar er gebeurde niets en Kristoffer stond op om zijn natte jas uit te trekken en een bad vol te laten lopen. Toen hij terugging naar de keuken om het kaarsje uit te blazen, was het al uitgegaan. Misschien door een koude windvlaag door een kier van het raam, maar hij was er niet zo zeker van. Hij kreeg het merkwaardige gevoel alsof er iemand zachtjes een hand op zijn hoofd legde en hem troostend over zijn haren streek. Op dat moment was hij ervan overtuigd dat ze bij hem was.

Hij zocht naar de herinnering van haar stem. Hij kon nog steeds haar lach horen, haar opgewonden betoog toen ze stelde dat ze het recht had haar eigen keuzes te maken, en haar angstige fluisterstemmetje als ze kwam vragen of ze bij hen in het grote bed mocht slapen omdat er een aapspook in haar kast zat. Hoe oud zou ze toen geweest zijn? Een jaar of vier? Verder was ze helemaal niet snel bang, ze praatte met iedereen en was een keer met een ander meisje mee naar huis gegaan zonder iets te zeggen. Hij had altijd het nare gevoel gehad dat haar iets zou overkomen, zelfs toen al. Je kind mag niets overkomen. Op drukke plekken schreef hij altijd zijn mobiele nummer op haar arm en zei tegen haar: *Als je verdwaalt ga je op zoek naar een moeder met kinderwagen om hulp te vragen. Beloof me dat je niet zomaar op iedereen afstapt*.

Kristoffer stond op en liep weg van de keukentafel, naar de grote kaart van het gebied rond het Hjälmarmeer die hij na zijn dochters verdwijning had opgehangen. Hij bedekte de volledige lange wand in de woonkamer. Verder had hij geen schilderijen of decoratie in huis. Vera en hij zouden er natuurlijk maar tijdelijk wonen en dan iets gaan kopen, maar de prijzen waren zo gestegen dat het onmogelijk werd.

Kristoffer verplaatste de punaise om zijn route van die dag te markeren en maakte een aantekening in zijn notitieboekje. Hij